

ชื่อโครงการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพร้อมและความพึงพอใจในการเรียนรู้
ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คณะผู้วิจัย อาจารย์สมบัติ สกุลพรรณ ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช
อาจารย์อัศวินี นามะกันคำ ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช
อาจารย์สถิตย์ วงศ์สุระประกิจ ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช

บทคัดย่อ

การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นวิธีการเรียนการสอนวิธีหนึ่งในระดับอุดมศึกษา ซึ่งจะช่วยพัฒนา
ผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีการค้นคว้าหาความรู้และมีการพัฒนา
ตนเอง ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล ที่ได้รับการส่งเสริมการ
เรียนรู้ด้วยตนเอง และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและกลุ่มที่เรียนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็น
นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เลือกกลุ่มตัว
อย่างตามความสะดวกโดยความสมัครใจของนักศึกษา จำนวน 58 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 29
คน และกลุ่มควบคุม 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้
ในการทดลอง คือโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นจากแนวคิดของโนลล์ (Knowles,1975) และเครื่องมือที่ใช้ในรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย
1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นจากแนวคิดของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg,อ้างใน สายชล กองอ่อน,2537) และการทบทวน
วรรณกรรม 3) แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของ ศรีสุภาญจน์ ปิณฑา
ประสิทธิ์ (2540) และ 4) ข้อสอบกระบวนวิชาพยาบาลจิตเวช 1 ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อ
หาของแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยตัวเองเท่ากับ .88 และความเชื่อมั่น ของแบบวัด
ความพร้อมและแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง คำนวณโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา
ของครอนบาคมีค่าเท่ากับ.96 และ.92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติ
ทดสอบที่

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งประเมินจากคะแนนการสอบกระบวนการวิชาการพยาบาลจิตเวช 1 ไม่แตกต่างกัน
2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเองของกลุ่มทดลอง ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ในระดับสูง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเองของกลุ่มควบคุม โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ความรักในการเรียน การมองอนาคตในแง่ดี และความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐานทางการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหาอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านอัตมโนทัศน์ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ การริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
3. คะแนนเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน มีเพียง 2 ด้าน คือด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน เท่านั้นที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของกลุ่มทดลองหลังการเรียนรู้อยู่ด้วยตนเองทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ลักษณะของงาน โอกาสก้าวหน้า และสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความสำเร็จ และการได้รับการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาพยาบาลที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความพร้อมและมีความพึงพอใจวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ นักศึกษามีความรับผิดชอบมากขึ้น ได้ฝึกการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันทั้งระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและกับครูสอน จึงควรนำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้สำหรับนักศึกษาพยาบาลต่อไป

Abstract

Self-directed learning (SDL) is one of learning method in higher education. This method can enhance learners to have creativity, responsibility, knowledge seeking, and self-development to produce efficient and effective learning. The purpose of this quasi-experimental research was to study the level of satisfaction among student attending SDL course and to compare the academic achievement and SDL readiness between experimental and control groups. Convenient sampling for 58 volunteer subjects (control group 29, experimental group 29) were the third year nursing students, Faculty of Nursing Chiang Mai University. The research instruments were the experimental instrument which was the SDL Program that developed by researchers from Knowles' concept (Knowles,1975) and the 4 parts questionnaires consisted of the 1) Demographic Data Questionnaire, 2) The SDL Satisfaction Questionnaire: SDLSQ developed from Herzberg's concept (Herzberg,cited in Saichol Kongon,1994) and literature review 3) The Self-Directed Learning Readiness Scale: SDLRS developed by Srisukarn Bintaprasit (1997). And 4) The Test for Psychiatric Nursing Course 1. The content validity index of SDLSQ was .88 and the reliability of SDLSQ and SDLRS obtained by Cronbach' s alpha coefficient were .96 and .92, respectively. Data were analyzed by descriptive statistics, independent t-test and paired t-test.

The study results indicated that.

1. The academic achievement between experimental and control groups compared by the score of the Test for Psychiatric Nursing Course 1 were not difference .

2. The total score and every component's score of the SDL Readiness in experimental group before and after SDL learning were at a high level. The total score and some components of the SDL Readiness of control group that are openness to learning opportunities, informed acceptance of responsibility for one's own learning, love of learning, positive orientation to the future, and ability to use basic study skill and

problem solving skill were at a high level; by which some components, namely self-concept as an effective learner, initiative and independence in learning, and creativity were at a moderate level.

3. The total means scores and every component means score of the SDL Readiness after learning of experimental group was higher than control group significantly ($p < 0.05$). Comparing the mean score of the SDL Readiness of experimental group found that after learning only two components, 1) openness to learning opportunities, and 2) informed acceptance of responsibility for one's own learning were higher than before learning significantly ($p < .05$).

4. The SDL Satisfaction of experimental group after learning were at a high level both total and some components, namely responsibility, work itself, opportunity for advancement, and interpersonal relationship. Whereas achievement and recognition components were at a moderate level.

This finding, thus, indicated that nursing students developed readiness and satisfaction in attending SDL course, because they enhances them to have responsibility, self-directed knowledge inquiry, and having good relationship both learners with learners and learners with teachers. Therefore, we should implement Self-Directed Learning for nursing students.